

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра бізнесу та управління персоналом

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Корпоративне управління

Освітньо-професійна програма Міжнародні економічні відносини

Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

Галузь знань 29 Міжнародні відносини

Рівень вищої освіти другий магістерський

Економічний факультет

Мова навчання українська

Розробники: д.е.н., проф. Лопатинський Ю.М.
к.е.н., доц. Кифяк В.І.

Профайл викладачаів <https://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-ekonomiky-pidpryyemstva-ta-up/kolektyv-kafedry/lopatynskyy>

<https://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-ekonomiky-pidpryyemstva-ta-up/kolektyv-kafedry/kyfyak-viktoriya-ivanivna>

Контактний тел. +38 (0372)-50-94-61

Е-mail: y.lopatynskyy@chnu.edu.ua
v.Kyfyak@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2913>

Консультації Очні та онлайн консультації: у вівторок з 11:00 до 13:00.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

У межах цього курсу здобувачі вищої освіти продовжують формувати інтегральну, загальні та спеціальні компетентності, а саме набувають теоретичних знань щодо сутності корпоративного управління та організаційно-правових ознак корпоративних структур; типів господарських товариств та особливостей корпоративної реструктуризації економіки України. Здобувачі вищої освіти в рамках курсу «Корпоративне управління» оволодівають теоретичними знаннями щодо діяльності корпоративних підприємств; методами оцінювання корпоративної організаційної структури управління та методиками внесення пропозицій щодо прийняття управлінських рішень у галузі забезпечення фінансових потреб підприємства.

2. Мета навчальної дисципліни: отримання та систематизація знань здобувачів вищої освіти та поглиблене вивчення особливостей корпоративної форми організації бізнесу, отримання практичних навичок щодо прийомів і методів управління корпоративними підприємствами, спрямованих на прийняття найбільш ефективних управлінських рішень.

3. Пререквізити. Знання з економічної теорії та економіки, загальні та фахові знання, отримані на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Знання з корпоративного управління можуть бути використані під час написання магістерської роботи.

4. Результати навчання Вивчення навчальної дисципліни сприятиме формуванню елементів інтегральної, загальних та фахових компетентностей.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення таких програмних результатів навчання:

ПРН 2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій

ПРН 4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Корпоративне управління в системі економічних відносин											
Тема 1. Корпоративне управління як фактор розвитку економіки	11	2	1			9						
Тема 2. Концепції та моделі корпоративного управління	11		1			9						

Тема 3. Інституціональні засади корпоративного управління	11	2	1			9						
Тема 4. Механізми корпоративного управління	11		1			9						
Тема 5. Організаційні елементи корпоративного управління	11	1	1			9						
Разом за ЗМ 1		5	5			45						
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Механізм корпоративного управління											
Тема 6. Інформаційна система корпорації	13	2	2			9						
Тема 7. Корпоративна соціальна відповідальність	13	2	2			9						
Тема 8. Злиття і поглинання як форма корпоративного управління	13	2	2			9						
Тема 9. Корпоративне управління та інвестиційний процес	13	2	2			9						
Тема 10. Управління державними корпоративними правами	13	2	2			9						
Разом за ЗМ 2		10	10			45						
Усього годин	120	15	15			90						

5.2. Зміст завдань для самостійної роботи

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «Корпоративне управління»

КПЗ з дисципліни «Корпоративне управління» включає і теоретичний аспект і практичний.

Вибір варіанту теоретичного завдання до КПЗ здійснюється, як правило, обирається студентом самостійно за його науковими інтересами.

Рекомендовані теми індивідуального завдання:

1. Аналіз становища корпоративного управління в Україні.
2. Антикризове управління в корпораціях.
3. Система корпоративного управління в Україні.
4. Акціонерне товариство в системі правових інституцій.
5. Порядок створення та реєстрації відкритого акціонерного товариства.
6. Переваги і недоліки акціонерного товариства.
7. Нормативно-правове регулювання корпоративних відносин в Україні.
8. Корпоративна культура як чинник сучасного управління.
9. Формування дивідендної політики акціонерного товариства.
10. Роль держави у корпоративному секторі.
11. Основні тенденції розвитку корпоративного управління в Україні.
12. Типи та категорії цінних паперів акціонерного товариства.
13. Методи управління цінними паперами акціонерного товариства.
14. Формування принципів корпоративного управління.
15. Практика корпоративного управління в Україні.
16. Англо-американська модель корпоративного управління.
17. Західноєвропейська модель корпоративного управління.
18. Японська модель корпоративного управління.

19. Перехідна модель корпоративного управління.
20. Історичні передумови виникнення акціонерних товариств.
21. Акціонерні товариства в Україні.
22. Міжнародні стандарти практики корпоративного управління.
23. Розподіл прибутків акціонерного товариства.
24. Світовий досвід державного регулювання корпоративного сектора.
25. Державне регулювання корпоративного сектора в Україні.
26. Порядок внесення змін і доповнень до статуту акціонерного товариства.
27. Випадки, коли здійснюється перереєстрація акціонерного товариства.
28. Структура органів управління акціонерного товариства.
29. Роль спостережної ради в контролі діяльності акціонерного товариства.

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Викладання дисципліни передбачає поєднання основних традиційних та інтерактивних методів аудиторного навчання з елементами електронного навчання та консультування, що передбачає використання сучасних інформаційних технологій, платформ та забезпечує засвоєння програмних результатів навчання

Методи навчання

- МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо)
- МН2 – практичні методи (практичні або ситуаційні завдання)
- МО3 – бізнес-кейси (індивідуальні або командні)
- МН4 – наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо)
- МН5 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами
- МН6 – комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси – ресурси, web-конференції, вебінари тощо)
- МН7 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Види та форми контролю

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, самостійної роботи та має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- аналітичні звіти;
- реферати;
- есе;
- розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 50 балів студент набирає при поточних видах контролю, 10 балів за захист ІНДЗ і 50 балів – у процесі підсумкового виду контролю (іспиту).

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 20; 2 модуль – 20 балів, ІНДЗ – 10.

Якщо студент набрав менше 35 балів, він не допускається до складання іспиту.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну, з якої складається іспит, виводиться із суми балів поточного контролю за модулями (до 50 балів) та модуля–контролю (іспиту) – до 50 балів.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

(Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	дуже добре	
70 – 79	C	добре	
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E	достатньо	
35 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)											ІНДЗ	Кількість балів (іспит)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	10	50	100
4	4	4	4	4	3	4	3	3	4	3			

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

5. Рекомендована література

Основна

1. О.В. Козирева Конспект лекцій з дисципліни Корпоративне управління для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності). Х.: НФаУ. 2018. 295 с.

2. Корпоративне управління в системі економічної безпеки: навч. посібник / З. Б. Живко, О. Р. Сватунок, М. І. Копитко; за заг. ред. З. Б. Живко. – Львів: ЛьвДУВС, 2018. 456 с.

3. Сергійчук С.І. Корпоративне управління: навчальний посібник. Миколаїв : НУК, 2016. 228 с. URL : <https://sergiyuchuk.bplan.com.ua/science/3-04.pdf>.

Додаткова

1. Кифяк В.І., Шелюжак І.Г. Інституційні проблеми корпоративного управління на державних підприємствах. Проблеми системного підходу в економіці. №5 (85). С. 15-21.

2. Кифяк В. І., Карп А. Г. Інституційне середовище корпоративного управління як фактор розвитку економіки. Підприємництво і торгівля. 2021. №32. С. 26-32.

3. Кифяк В. І., Галюк Є. В. Механізм антикризового управління в корпораціях. Інтернаука. Серія: Економічні науки. 2021. №11. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-11-7686>.

4. Кифяк В. І., Запихляк В. М. Інструменти HR-інжинірингу в управлінні організаціями. Ефективна економіка. 2021. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9434>. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.10.86.

5. Нусінова О. В. Удосконалення системи корпоративного управління в українських компаніях за участю іноземного інвестора. *Економіка та держава*. 2022. № 2. С. 4–9. DOI: 10.32702/2306-6806.2022.2.4.

6. Березянюк Т. В. Актуальні питання корпоративного управління. *Ефективна економіка*. 2020. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=808>. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.8.3

7. Харун О.А. Розвиток корпоративного управління в умовах глобалізації. *Східна Європа: Економіка, Бізнес та Управління*. 2018. Випуск 6(17). С. 409–415. URL : <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Harun-O.A..pdf>.

8. Подольчак Н.Ю., Білик О.І., Джурик Ю.А. Дослідження теоретичних аспектів корпоративного управління. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління*. 2020. Том 31 (70) № 6. http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/6_2020/4.pdf.

9. Топ-10 очікувань із питань корпоративного управління бізнесом у 2020 році. https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA013370.

10. Бугров О. В., Бугрова О. О., Лук'янчук І. О. Синергетична модель розвитку у контексті фінансових аспектів корпоративного управління. *Економіка та держава*. 2021. № 5. С. 108–118. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.5.108.

11. Іоргачова М.І., Ковальова О.М., Коцюрубенко Г.М. Вартісно-орієнтоване управління в системі корпоративного управління компанією. *Економіка та держава*. 2020. № 5. С. 111-115.

12. Методологія оцінки рівня корпоративного управління. Рейтингове агентство Credit rating. URL: https://www.credit-rating.ua › img › RCG_method.

13. Кравченко О.О., Приймук В.В. Поведінкові аспекти управління корпоративними фінансами. *Ефективна економіка*. 2019. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7305>.

14. Кодекс корпоративного управління: ключові вимоги і рекомендації. https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2020/03/corporate-governance-code_final_ukr.pdf.

15. Десєва Н.Е. Форми і методи цифрової трансформації корпоративного управління М. С. Зінюк // *Економіка: реалії часу*. Науковий журнал. 2020. № 3 (49). С. 79-86. URL: <https://economics.opu.ua/files/archive/2020/No3/79.pdf>. DOI: 10.15276/ETR.03.2020.10.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.ssms.gov.ua> - Сайт Національної Комісії з цінних паперів та фондового ринку України.

2. <http://www.ifc.org/ukraine> - Сайт Проекту МФК —Корпоративне управління в Україні.

3. <http://www.pfts.com> - Сайт Першої Фондової Торгівельної системи.

4. <http://www.usmdi.com.ua> - Сайт Українського Інституту розвитку фондового ринку.

5. <http://www.pard.kiev.ua> - Сайт професійної асоціації реєстраторів та депозитаріїв.

6. <http://www.pio.kiev.ua> - Сайт Центру громадської інформації на базі Державної Комісії з цінних паперів та фондового ринку України.

7. <http://www.ukrse.kiev.ua> - Сайт Української фондової біржі.

8. <https://cgra.com.ua/> -- Сайт Професійної асоціації корпоративного управління.